

ناول

موری !

دا جنگ واپی دی؟

Ketabton.com

لیکوال: اللہ محمد «پکتیاوال»

د ناول پېژندنه:

نوم : موري! دا جنگ ولي دي؟

ليکوال : الله محمد پکتياوال

چاپکال : ۱۳۹۶

کمپوزر : ع، ف، ا

له ليکوال سره پر ټولنيزو رسنيو کې ملگري شئ

 Paktiawal Zurmati

 paktyawalzurmati

 +92 3405215951

 Allah.m987@gmail.com

Facebook Link :

<https://www.facebook.com/paktyawalzurmati>

د کتاب ټول حقوق له ليکوال سره خوندي دي

وروكی او كم عمره لیکوال

لیکوالي او خبریالی د ډیرو کسانو په اند و واند یوه داسی وړتیا ده چی هر څوک بی نلری ، بلکه یوازې هغوی چی لیکوالان یا خبریالان زیریدلی وی.

نن زه هم تاسی ته یو داسی ځوان ، تاند او کم عمره لیکوال درپیشنم چی له وړوکوالی لیکوال او خبریال زیریدلی دی چی په ډیر کم عمر بی لیکوالی او لنډو کیسو لیکلو ته مخه کړی، دغه ناوول چی تاسی مخی ته نیولی او مطالعه کوئ بی د همدغه وړوکي لیکوال بناغلی الله محمد پکتیاوال دی ، که څه هم بناغلی پکتیاوال صیب می له نږدی ندی لیدلی ، زموږ ملگرتیا او دوستی د فیسبوک مجازي نږی نه شروع شوی ده، د نوموړي هرې لیکنې او لنډې کیسې ته ډیر لیواله او په تلوسه کی یم تر څو بی په مینه ولولم او خوند ځینی واخلم.

په پښتو ژبه کی هسی هم د شعر پرتله د نثر برخه خواره ده ، په تیره بیا په هېواد کی د جنگ ناخوالو ته او د

جنگ بدو خاطر و ته ډیره کمه توجه او پاملرنه شوی تر
څو د جنگ ناخوالو او خاطر و ته د ناوول بڼه ورکړل شی
او یا هم د جنگ ناخوالی په داسی طریقه او شکل
ولیکل شی تر څو لوستونکی داسی تصور وکړی چی د
روان جنگ ناخوالی او ټولی حادثی دوی په خپلو سترگو
لیدلی وی.

خوله نېکه مرغه تاند ځوان او وړوکی لیکوال گران الله
محمد پکتیاوال د داسی کتاب لیکلو ته هوډ او ملا تړلی
تر څو زموږ د گران هیواد د روان جنگ ټولی ناخوالی او
حقایق د یوې کیسی او ناوول په شکل ولیکی ، دا
ناوول چی نوم یی مورې دا جنگ
ولی دی؟ نومیری چی د یوې بی وسه مور او زوی
ټول ژوند یی داسی په خوږه او روانه پښتو لیکلی چی
لوستونکی به ورنه ډیر خوند او پند واخلي.

د دغه په زړه پوری ناوول (مورې دا جنگ ولی دی؟)
لیکوال ښاغلی پکتیاوال صیب د هیواد د تاند او تنکیو
لیکوالانو څخه دی چی ناوولونو او لنډو کیسو ته یی

مخه کړې ، زه یې همیش لندې کیسی او ناوولونه لولم
یواځی دا نه چی زه ورنه خوند اخلم بلکه له نورو ملگرو
او دوستانو سره یې هم شریکوم تر څو نور ملگری هم د
دی لندو کیسو او داستانونو څخه خوند واخلي.

انتظار مونه اوږدوم څو تر څو مورې دا جنگ ولی دی؟
مطالعه کړو او خوند ورنه واخلو.

انجینر لطیف ظفرزی

ولسمشری مانی ارگ

کابل افغانستان

4 دلوه 1396

په شروع کې خو ما ته د سایل صیب دا بیت ډېر
مخ ته مخ ته کېږي چې :

څوک دې ما ته نه وایي ما ټوله دنیا پیژني

زه خپله عنوان خپله مضمون یمه پښتون یمه

نن د یو داسې کتاب په هکله خبره کوم په نوم
اوریدو سره یې سړي ته یوه دنیا خبرې په زړه
کېږي، چې دلته ولې جنګ دی

په اصل کې به ډېر کم خلک دا فکر لري

داسې جنګ چې قاتل په کې هم زه او مقتول
هم.

دا د نړۍ د جنګ لمرۍ کرښه ده

او زه د دې جګړې تنها جنگیالی

اجمل اند

د کتاب په باره کې که زه خبره کوم نو دا به بیا هغې مقعولې ته زمينه برابره شي چې په وړه خوله غټې خبرې.

خبره به د الله محمد پکتياوال صيب نه شروع کړم. په پښتنو کې چې څومره ليکوالان دي د خوشحال خټک او رحمان بابا نه نيولې تر دې دمه په ټولنه کې چې کوم مقام لري هغه ورته نه دی ورکړل شوی او هر يو په خپل وار د خپلو خلکو گيلې کړي

لکه حمزه بابا وايي

لواړگيني د شاعرانو قدر نه کړي

غورځولي يې لعلونه په ډبران دي

د خيبر له غرونو لمر د شعر وخت

چې خورې يې پلوشې په هندوستان دي

حمزه قدر په خپل کور کې د چا نه وي

د عربو خلک کوم دہی چہی حاجیان دہی

زه به ہم درته دا خپله یوه قطعہ ذکر کړم چہی:

پښتنه مری- مہی تېغ لاندہی زبون شوہ

حرکات مہی اوس ساکن لکه د میت دہی

کہ بنبرہی کوم بیا ہم تباہ یم رہہ

د ارمانو قاتل مہی وارہ اهل بیت دہی

ټول پښتانه زما اهل بیت دہی

پکتیاوال چہی د شعر سرہ ہم علاقہ لری په نثر

کہی ہم ځانگړی مقام لری

او دغه ناول چہی (مورہی دا جنگ ولہی دہی؟) ما

یہی یوه برخہ لوستلہی چہی په ډپر عجیبہ اندازہ

کښل شوہی

ما چې دغه برخه لوستله نو ما داسې فکر کاوه چې زما په وړاندې دغه ماشوم د خپلې مور د جنگ باره کې پوښتنې کوي او هغه ورته د سم ځواب ویلو نه ډډه کوي خو ماشوم یې بیا بیا پوښتي...

دلته ډېرې خبرې پکار وې چې باید ما کړې وې خو په اخره کې د ټولو پښتنو څخه هیله کوم چې باید دا کتاب یو بابزه ونه گڼي

لکه ځینې ناولونه داسې وي چې لوستونکی مشغول ساتي خو څه پیغام په کې نه وي

خو زه تاسو ته دا اطمینان درکوم چې دا به یو پیغام لرونکی او نه ستړی کوونکی ناول وي

او هغه څوک چې د شهرت لپاره کتابونه چاپ کوي او کوم مطلب په کې نه وي دا ادب ته غټ نقصان رسوي.

د لوستونکي زړه ماتوي تر څو د يوه بڼه کتاب

مطالعې ته هم زړه نه بڼه کوي

لکه افکار وايي

د ادب خونه به ولې نه وړانېږي

بې ادبو چې لاس واچوه ادب ته

عبدالهادي کامران

خيبر پښتونخوا، سوابی

کيسه لوستل انسان ته يو فکر او پيغام لېږدوي. په دې کيسه کې ډېر درد پروت دی، د هيواد اوکسني وضعیت يې ډېر بڼه انځور کړی دی او ورسره د پخواني وضعیت پرتلنه په کيسه کې د يوې بې کسه او غريبې کورنۍ انځور په ډېر هنري او ښکلي ډول وړاندې شوی دی او د لوستونکي لپاره پکې يوه بڼه پيغام پروت دی چې له علم سره مينه ښيي او د جنگ له ناوړه اوره کرکه کوي او د سولې او پرمختګ پيغام لوستونکي ته لېږدوي. لیکوال هر څه ډېر بڼه او ښکلي وړاندې کړي دي نورو لیکوالانو ته هم ښايي چې داسې کيسې وليکي لکه چې په دې کيسه کې حقيقتونه او واقعيتونه وړاندې شوي په پای کې لیکوال ته د همداسې نورو ښو او کتورو کيسو لیکلو غوښتونکې يم چې په ټولنه مثبت بدلون راوستلی شي.

افسر خان ملا جان
ننګرهار

دالی!

د افغانستان غریب او مظلوم ولس ته چې
شپه او ورځ د غمونو او بڼکې تویوي او پرځای
یې هیڅکله خوښي نه مومي.

مننه او کورودانی

له هدایت فرید ، عبدالطیف ظفرزی ، شهنواز باقر
بخت زاده دانش، عبدالوارث ترکی، د پښتونه
راویښ شه خوځښت مشر سعیدالدین منگل،
ادریس خان، عبدالهادي کامران او خپل کشری
ورور می عادل له ترکی څخه له دوی ټولو مننه
کوم، چې تل یې د ادب په ډگر کې هڅولی یم او
هڅوي می.

سریزه

پښتنه ټولنه څو لسيزو راهيسې له جنګ -
ګرېوان ده، حالات هم ګرېور سره مشت و
ويرجنه، غمجنه او تاوجنه هوا تنفس کوي.
مور د يو داسې هېواد وګرېو چې د
فرضي لمونځونو څخه جنازې ډېرې کوو،
دقيقه په دقيقه ګواښ، ناامني او په کوردننه
خپلو کې لانجې لاهم راپاتې دي.

جنګ - ګرېو څومره بدرنګي راوړه، د هېواد
کلورينه او معطرينه فضاء يې څومره
بېخونده ګرېه؟ د هېواد جنتي او طبيعي
بېکلاوې يې څنګه ولوتلې؟ ګڼ شمېر ورانې يې
رامنځته ګرېي، لاهم هېوادوال دارامې او هوسايې
ساه نشي اخيستلې، ان تر دې د کوچنيانو پر
روح و روان يې څومره بد او منفي اغېز ګرې
دی.

پښتانه سوله خوښي خلک دي، دا چې د سولې
پسرلی به د هېواد په غرونو کله ځادر غوړوي؟
هغه پوښتنه ده چې د هر افغان په خوله زمزمه
کېږي.

ناول؛ اندم چې ډېری له تاسو به د ناول له نوم سره
اشنا یاست، عموماً ناول چې په اوسني شکل په
اتلسمه میلادي پېړۍ کې رامنځته شوی دی،
ناول د ایټالوي ژبې له Novella ریښې څخه
اخیستل شوی دی چې د نوي څیز، خبر او لنډې
کيسې په معناوو کارول کېږي.

په ځینو نورو ژبو کې ناول ته رومان او په
ځینو نورو کې یې د رومانس په نوم هم باله
شي.

د ناول په اړه بېلابېل تعریفونه موجود دي، له
ځینو یې لاندې یادونه کوو.

ناول : د اوږدې کيسې کتاب دی چې د ادبي نثر په شکل شوی وي.

ناول: هغه ادبي او تخيلي اثر دی چې چې کرکټرونه په ټولنيز چاپېريال کې تر خپرني لاندې نيسي.

ناول : داسې نثري تخيل دی چې ټاکلې اندازه لري، يانې تر پنځوسو زرو کلیمو اووونتی وي.

د ناول په اړه کې شمېر نور تعريفونه هم شته، خو موږ پر پورتنیو ذکر شوو تعريفونو بسنه کوو.

په پښتو ژبه کې د لومړي ځل لپاره د اردو ژبې نه پښتو ته وژباړل شو، ياد ناول چې د ډیپټي نذیر احمد (مراد العروس) دی ،میا حسیب گل په 1886 م له اردو نه پښتو ژبې ته ژباړلی او په 1957 م کال کې چاپ شوی دی.

په پښتو ژبه کې لومړنی لیکوال چې د ناول
لیکلو ویار ورپه برخه شوی هغه ارواښاد استاد سید
راحت زاخېلی دی چې د (ماه رخ) ناول یې په 1912 م
کې ولیکه، نوموړی ناول په پښتو ژبه کې
لومړنی ناول ګڼل کېږي.

ع، ف، ا

موري! دا جنگ ولسي دي؟

اوبنکلني سترگي يي د مور په طرف وارولي.

موري ، موري ، موري ، موري ..... !!!

آي! موري دا جنگ کله ختميري؛ نور مي ولي بنوونځي
ته نه پرپردي؟

آه! ربنيتيا هغه د ځنگ گاونډي چي زما لپاره جامي
درکري وي ، ولي نه گنډي؟

د مور په شونډو مي يوه خدا غزونه وکړه، راته يي د
خپل کوچني ورور د زانگو زنگېدل په گوته کړل.
کوچني ورور مي چي له ژړا سور، اوبنکي يي له
سترگو بهېدي، په منډه منډه مي د خوني دروازه په
کړنگيدلي اواز خلاصه کړه. يو څو سلگي يي وکړي. ما
هم سترگي ومړلي ، د خپل کوچني ورور د زانگو رسي
مي تر لاس ونيوله. يو څو ټالونه مي د تيز باد په شان
ورکړل.

ورو غونډي موسکي شو، سترگي يي درنډي شوي د
خپل خيال پر خوب مي بيا يو ځلي ویده پرېښوده.

تر لږ ځنډ وروسته مي بيا يو ځل د خپلي مورجاني په
طرف مخه وکړه، هغه مور مي چي زور پروني يي پر
سر، زري جامي يي پر تن وي. له واره داسي برېښېده.
تابه ويل چي د گران هېواد اطلس (نقشه) مي تر مخي
پرته ده . سم دم ورنږدي شوم ، تري مي وپوښتل ؟

موري! دا جنک ولسي دي؟

مورجاني دا څومره خلک مري ، دا ولي مري ؟

لاس يي راله پر سر کښنود. د مورجاني تر سترگو مې اوبنکي رواني شوې، په ريردېدلي لاس ، رپېدلو شونډو او هغه سور چای.

آخ!

مورجاني دا اوبنکي دي تر سترگو ولي رواني دي.

د ډېر ستر اېن (حوصلي) وروسته يي په وړه لهجه وويل.

آي! گل لالا! چي د ډېره نازه به يي راته گل لالا ويل.

خدای خبر!!!

په څه گناه به يي نيولي يو. دا د يما اريانا وه. دا د احمد شاه او ميرويس خان د پښتنو وطن و.

دا باختري هېواد و، دا خراساني هيواد و، دوی کي يووالی او اتحاد و، ټول به پر يو ټغر کښاستل، دوی ولسونه درلودل، د پښتنو لوی او واړه قومونه موجود ول، دوی خوښی درلودې، لويي او وري جرگي يي درلودې . عالمان به تر ټولو غوره خلک وو. مېلمه پالنه يي هم زياته وه ، د قومونو تر منځ بغض او کينه نه وه . پښتون به تر هزاره او هزاره به تر پښتون ځارېده.

موري! دا جنک ولسي دي؟

مور مي لا خبره نه وه خلاصه ڪري، چي مي خبره ورغبرگه ڪره.

په اريانا ڪي هم خان وڙنه زياته وه؟

هلته هم په خانمرگو بريدونو ڪي هتيوال، ماشومان او د سرڪ پر غاره پلي بي گناه خلڪ وڙل ڪپڊل؟

نه!

هغه وخت دا خبري نه وي خلکو به خپلي خواري او مزدوري ڪولي. يووالي د خلکو تر منځ حاڪم و. ٽول به دښمن ته په يو خوله ول. گاونڊي هپوادونه به يي د يووالي او زوروتيا خني بپرپڊل. ياني د منځني اسيا ڊپري هپوادونه به يي تر خپلي ولڪي لاندي ول.

دا چي له خفگان نه يي پرمخ د غوسي څو رنگونه بنڪارپڊل.

ماشوم ڊپر بي صبره و، د گراني مور جاني خبره يي په نيمه ڪي پرپښوده، په بيره راپورته شو.

خوني ته ننوت، په خونه ڪي يو انځور چي په هنداره ڪي بند و، انځور د خوني په ديوال راځورند و، غوښتل يي چي انځور راواخلي، خو انځور ته يي لاس نه رسپده.

شاوخوا يي وکتل چي تر څنگ يي بالښت پروت و، هغه بالښت يي راواخيست او تر پښو لاندي يي ڪپښود.

موري! دا جنک ولسي دي؟

انخور يي راواخيست په انخور دوره پرته وه ، ماشوم په خپله خيږنه لمن انخور پاک کړ او د مور مخي ته يي راوړه ، په معصومه لهجه يي وويل ...

موري !

پلار به مي اوس په جنت کي وي زه چې به بنوونځي ته تلم ؛ نو بنوونکي صيب به ويل ، چې څوک شهيد شي هغه به جنت ته ځي.

مور: هو! زويه پلار به دي اوس په جنت کي وي .

مور يي ورته جامي لږي برابرې کړې وي ورته يي وويل راشه زويه دا جامي درپوري ونيسم ، چې اوږدي يا لنډي خو به نه وي ماشوم راغي او انخور يي د ماشين څنگ ته کښنود او لاسونه يي پورته کړل مور يي هغه جامي ورپوري ونيولي برابرې وي ماشوم ويل بڼه موري اوس خو جامي صحيح شوي نو دا راته ووايه ، چې زما د پلار څه گناه وه او چا وواژه؟

مور يي وويل !

ستا پلار د هېواد ساتونکي و مور يي نه غوښتل ماشوم زوی يي خفه وگوري؛ نو د خپل ټيکري پيڅکه يي راواخيسته او د خپلو سترگو څخه يي د اوښکو غټ څاڅکي پاک کړل ماشوم بيا ورته وويل د وطن ساتنه گناه ده؟ ماشوم چې سريي د مور په زنگون ايښي و.

موري! دا جنک ولسي دي؟

او د بنوونځي څخه په منع کولو ډير خواشيني و .

مور يې ورته د پلار کيسه شروع کړه شپږ مياشتې وړاندې چې څو کسان چې وسلې ورسره وې او زمونږ دروازه يې ووهله .

ويل يې هله! هغه کافر سړی راوباسئ ، چې عسکري کوي، خو پلار دې کور کې نه و د کلي يو شمېر خلکو ورته وويل ، چې کله هم راغی . مور به درته بيا ووايو .

زه د دروازي شاته ولاړه وم او زړه مې ټکان کول ، چې څه به پېښيږي ؟

د اوږو کندو هم نور تش و، کور کې د خرڅي لپاره هيڅ روپۍ هم نه وې .

پلار دې ژمنه کړې وه چې راشم ټولو ته جامي کوم او د کور ټول اړين توکي به راوښوم .

ماشوم د اوبنکو ډکې سترگې د مور مخې ته نيولي وې نری شمال و . باد د کوټې له شيشو څخه راننوت او د زانگو څخه يې ځادر واراوه کوچنی ماشوم لوڅ شو ما ژر د مور له زنگانه سر راپورته کړ او په زانگو کې مې خپل ورور پټ کړ .

بېرته د مور خواته راغلم .

موري موري .....

موري! دا جنگ ولسي دي؟

بنه پلار مي بيا ولي رانغي؟

مور يي چي ډبره اړه كړه ، ورته يي وويل!

بنه!

زويه پلار دي له مور نه، د هېواد سره زياته مينه لرله مور ته يي دومره ارزښت نه راکاوه. خو په هېواد زيات مين و لوی ارمان يي دا و، چي جنگ ختم شي او سوله راشي او ټول خلک په خپل هېواد کي د خوښۍ احساس وکړي.

پلار به دي تل د هېواد په غم غمگين او په خوښۍ خوښ و.

هو!

ځيني وخت به دا غم دومره زورور شو ، چي ستا د پلار سترگو نه به اوبسکي لاري. خپله دنده به يي په مېراني سره سرته رسوله، له هېچا ځني به يي وېره نه کوله کله به هم چي کور ته راته؛ نو د کور اړين توکي به يي ټول په جمع اخیستل او بيا به د خپلي سپېڅلي دندې په لور روان شو.

په وروستي ځل چي دي پلار دندې ته تلو، نو راته يي وويل چي په کوچنيانو باندې پام کوه، ماشوم ناڅاپه وويل هو! موري!

هغه وخت يي ماته ويل چي اوس روپي راسره خلاصي

موري! دا جنڪ ولسي دي؟

شوي چي بل خُل راغلم تاته بنايسته بڪسه رانيسم .

ما ورته ڊپر وويل چي پلاره زما د ملگرو سره بنايسته
بڪسي دي او زه په دي خيرن رومال کي نور بنوونځي
ته کتابونه نه ورم.

پلار مي راتيبت شو په سر يي بنڪل کرم او راته يي
وويل.

زويه!

ماشوم چي له مور سره لگيا و ڊپر خپه و، په مخ او
شونڊو يي د اوبنڪو څاڅڪو لاري جوڙي ڪري.

مور يي هم ڊبره خواهيني شوه .

پلار يي وويل، زويه!

بل خُل درته داسي بڪسه رانيسم چي ساري به نه لري ته
خوامه بدوه.

ماشوم چي خفگان يي په شونڊو مېلمه و، پلار يي ورته
وويل.

بنا! اوس يو خُل وخانده ، ماشوم پوهېده چي پلار يي خپه
کپري، يو دم په ٿرا شو .

نه، پلاره!

موري! دا جنڪ ولسي دي؟

توڪي مي کولي دا رومال مي زيات خوبن دي، روپي نه غوارم . مور راته هر سهار په رومال کي سره ډوډي ردي.

مور يي ورته وويل چي بچيه ڙاره مه!

ماشوم يي سيني ته رانږدي کړ او ورته يي وويل زه خو يم کنه!

مور يي د زوی اوبنکي پاڪي کړي او ورته يي وويل:

زويه!

پلار دي په مېرانه مږ شوی دا ستا د پاره د افتخار خبره ده .

ماشوم بنه موري! پلار مي څنگه مږ شو؟ مور يي د تل په څېر نه غوښتل چي خپل زوی خفه وويني ؛ نو خبره يي وربدله کړه .

زويه! بنوونځي ته دي پريږدم او خپل سبق به دي وايي. زوی يي د اوبنکو ډکي سترگي مور ته نيولي وي کله يي چي د مور خبره واورېده ، چي بنوونځي ته يي پريږدي.

نو زيات خوبن شو . مور ته يي وويل!

موري! موري!

زه به بنوونځي وایم او ان شاءالله د خپل پلار په څېر د هېواد خدمت به کوم.

موري! دا جنک ولسي دي؟

لا مو خبره نه وه خلاصه کړي. د لرگي زړه دروازه ووهل شوه. د دروازي اواز سره مور وويل يا خدایه خیر کړي ماشوم ته يې مور وويل ورشه زويه وگوره، چي څوک دي؟

زوی يې پښې ابله د دروازي خواته ولاړ چي يو سړی د دروازي مخې ته په غوسه ولاړ دی او انتظار کاږي چي د کوره څوک راووي.

ماشوم : ماما څوک يې؟ هغه سړي ورته وويل مرگ ماما! تاسو سترگي نلري چي دا څوومه مياشت ده او د کور کرایه مو نده راکړي

ماشوم : ښه!

ته زما د پلار ملگری يې.

هو! کرایه خو مو نده درکړي او صبر چي زه مي مور ته ووايم چي د کور مالک راغلی دی.

ماشوم : موري ، موري! وا موري!

د کور مالک د کرایي لپاره راغلی او ډېر غوسه دی وايي سترگي نلري دا څوومه مياشت ده چي کرایه مو نه ده راکړي.

مور يې حېرانه شوه چي دوی خو د خرڅې لپاره هم روپي نلري؛ نو د کور کرایه له کومه کړي؟ خو زوی ته يې وويل!

موري! دا جنک ولسي دي؟

زويه ورته ووايه! چي مور ته لږ وخت راکړه ستاسو کرايه به درکړو.

ماشوم چي ډېر معصوم او دردېدلی بنکارېده. بڼه!

موري که دا خبره يې راسره ونه منله بيا به څه کوو؟

موري ورته وويل زويه خدای خو مو شته ولي داسي لېونی خبرې کوي. ته ورشه ورته ووايه. څه.

زوی تر دروازي ورغی ماما مور مې وايي چي مور ته لږ وخت نور هم وگوره، مور ستاسو روپي نه خورو.

ماشوم بېر سر خيړن کالي او سترگي ډکې نيولي وې د کور مالک چي دريشي يې کړې، قيمتي بوټ يې په پښو و يو خپه (پښه) يې د کور د سنگ کارۍ د پاسه ايښي وه او په بوټ کي يې د پښي پنجه بنوروله او داسي غوسه ناک مخ يې نېولی و.

مور به چي کوچنيان وو، چا به چي د روسي نوم واخيست. بس دغسي انځور به زما په ذهن کي تاوېده ځنگه چي راته مخامخ سړی دومره غصه بنکارېده.

مالک ماشوم ته وويل، چي تر سبا وخت لری نور وخت مو بيا نشته او دکور څخه به ووځی. ماشوم ډېر نهيلي د مور خواته راغی او د مور څنگ کي چوپ کښېناست. مور يې د زوی په بېر سر لاس راکش کړ او ورته يې وويل: ته مه خواشيني کېره خدای خو مو شته.

موري! دا جنک ولسي دي؟

ماشوم : موري که پلار مي واي؛ نو نن مي دغه ورخ نه ليدله. په دغه وخت کي د جومات څخه د اذان اواز راغي. الله اکبر.....

مور يي وويل!

زويه!

ولار شه جومات ته د لمانځه وخت دی لمونځ وکړه. زوی يي هم د مور له امر سره سم خپلي زري چپلي په پښو کړي او لمانځه ته ولاړ.

مور يي ځانته جای نماز وغوراوه. زوی يي د جومات څخه راستون شو. مور يي په جای نماز ناسته وه او دخدای □ څخه يي غوښتنه کوله.

اي خدايه! ته مو ويني ته په مور رحم وکړه ، ته ډېر مهربانه ذات يي .

زوی يي راغي د مور څنگ ته کښاست. د مور په سترگو کي اوښکي غمجن او خفه څېره يي ورته داسي ښکاره شوه لکه چي قيامت قايم شي .

موري، موري! پاک خدای □ خو مهربان ذات دی. هغه به زمور مرسته کوي. مور يي خپل پلو راواخيست اوښکي يي پرې وچي کړي. زويه! هو خدای □ مهربان ذات دی مور به صبر پاک ذات ته کوو شپه تېره شوه سهار اذان شو مور يي اودس وکړ او په لمانځه ودرېده.

موري! دا جنک ولسي دي؟

زوی يي په خونه کې ویده پرېښود، یو وخت چې زوی يي هم رابیدار شو. گوري چې مور يي په لمانځه ولاړه ده د گاونډیانو چرگ د دوی په بلی گرځېده او بانگ يي کاوه. زوی يي هم جومات ته دلمانځه لپاره ولاړ. په جومات کې ټولو کلیوالو یو بېر سر یتیم او بی سايي ماشوم ولیده د جومات ملا هم ورباندې سم نظر نه کاوه.

بس لمونځ يي وکړ ماشوم کور ته راستون شو. مور يي یو زور دسترخوان راواخیست. په هغه کې سره او وچه ډوډۍ پرته وه ماشوم ته يي چای واچاوه. زوی ناسته وکړه. زوی يي خپله مجبوري لیدله. لمر سره څېره ووهله نیمه سترگه يي د شمشاد د غره څخه رابنکاره کړه ماشوم هم د وچې ډوډۍ شخوند واهه، مور يي نهیلی ناسته وه. لږ ځنډ وروسته دروازه ووهل شوه. د مور زړه يي تکان وکړ ماشوم هم ډېر نهیلی و. کارغه په ونه کې اوزونه کول، ماشوم فکر کاوه، چې د کور مالک بیا راغی ژر تر ژره دروازه ته ورسېده. د دروازه تر سوري يي وکتل، چې څوک دی؟

لکه د اسمان څخه چې فرېښته رابنکته شوې وي. لکه چا يي چې زخمونو ته مرهم راوړی وي.

یو سړی چې خپل موټر يي د دروازه څخه ډېر شاته په لار کې درولی و. ماشوم هم حیران شو خو دروازه يي

یې خلاصه کړه ورته يي وویل!

موري! دا جنک ولسي دي؟

ماما څوڪ يي؟ سري چي د ماشوم دا حالت وليد، چي خيرن کالي او ببر سر پيني ابله، سترگو کي يي اوبنکي راغلي او ماشوم يي خپلي غپري ته جوخت ونيوه او سري سلگو واخيست ماشوم ته يي وويل!

زويه! درنه څار شم بلا دي راته وگرځه زه ستا د پلار د سنگر ملگري يم.

پلار دي مور سره يو ځاي په کنډک کي و . ماشوم ورته وويل.

بنه، بنه! ته لومري بريدمن خدايداد مظلوميار يي؟

هو!

پلار مي هم ستا په اړه مور ته ډپر څه ويلي دي.

خدايداد : هو زويه زه هغه مظلوميار يم ماشوم د سري له غپري ځان خلاص کو او د پلار ملگري ته زيات خوبس و؛ نو غوبنتل يي چي مور خبره کري ماشوم د کور په طرف منډه کړه او غر يي کړ موري ، موري

وا موري!

مور يي چي په خونه کي ناسته وه د زوی غر ورباندي لکه د توپک گولي دغسي ولگېده. هغه خوارکی نه وه خبره چي دروازه کي څوڪ دي هغي فکر کاوه چي د کور مالک راغلي دي ، خو زوی تر خونې د خوشالي نارې وهلي مور يي ويل خير کري خدايه!

موري! دا جنک ولسي دي؟

ولي زويه څه خبره ده؟ په دروازه کې څوک دي؟ ماشوم ورته وويل بريدمن خدايداد مظلوميار دي ، د پلار ملگري مي دي. مور يې هم د خدای بېبلي خاوند څخه د خدايداد په اړه ډېر اورېدلي و. وايي ډېر اتل او په وطن مين سړی و ځنگه يې چې ځانته نوم مظلوميار غور کړی و همغښي مظلوميار هم و. مور يې زوی ته وويل چې د کوتي خوني سره کټ ولاړ ده. هغه په انگر کې واچوه.

زوی : موري هغه خو ډېر زور دی مور : زويه! بڼه بل د کومه کړو؟ زوی يې کټ سم کړ. مور ورته وويل ورشه زويه د پلار ملگري دي راوله.

زوی يې وروواته ، ورته يې وويل.

کاکا جانه راءه دننه راءه. خدايداد په دروازه راننوت خپلي سترگي يې بنکته نيولي وې . ما هم راوسته د کور په انگر کې په کټ کې کيناستلو مور مي په خونه کې دننه ناسته وه.

زه ډېر خوښ وم؛ نو اوبه او چای مي لا فکر کې هم نه وو.

مور مي په خونه کې په دي فکر ناسته وه، چې زوی مي د چای لپاره کله خوني ته رائي؟ چې مېلمه ته چای وروري، خو زيات وخت وواته. زه هلته په کټ کې ناست وم اخر مي مور را غږ کړ، زويه راشه! کاکا ته

مورې! دا جنک ولې دی؟

دې چای دروره. خدایدا چې ډېر غمجن و د واره یې وویل نه خورې چای نه څښم.

بڼه!

مور یې ورته وویل: وروره ستړی مشې. خدایدا چې سترګې یې ښکته نیولې وې، نو ښځې ته یې وویل خورې خدای دې عزت وکړه.

خدایدا: بڼه خورې ماته اوس ووايه، چې څه مشکل لرئ؟ مور د کنډک پنځلسو ملګرو دا فیصله کړې، چې هر یو به له خپل معاش څخه زر افغانی تاسو ته درکوي.

دا د شپږو میاشتو روپۍ مې په یو ځل راوړې. ښځې فکر وکړ چې خدای پاک یې سوال قبول کړ، نو ورته یې وویل: وروره د کور ټول شیان نشته. سړي د جېب نه قلم او کاغذ راوباسه او ښځې ته یې وویل خورې راته وایه چې څه څه راوښم؟ لنډه دا چې مور مې ورته سودا وښودله؛ نو ماشوم ته یې وویل بڼه وراره څه څم چې د بازاره دغه سودا راوړم. ماشوم چې ډېر وخت بازار په سترګو هم نه وه لیدلای.

وه یې ویل! کاکا! زه هم درسره څم. ما هم بازار ته بوځه. زما ملګري د بازار ډېر تعریف کوي وایي ښایسته ځای دی زه خو هم درسره څم.

بڼه وراره بوځم دي، خو که مور دې اجازه درکوي.

موري! دا جنک ولسي دي؟

ماشوم : موري! زه ولاړ شم بازار ته؟ مور يي هم غوښتل چې زوی ناخوښ نکړي نو ورته يي وويل. هو زويه ولاړ شه. بڼه راشه چې نورې جامې درکړم دا جامې دې خپرنې دي. ماشوم جامې بدلې کړې او د سر تيل نه وه مور يي ويښتان ورته لآمده کړل او ورږمنځ يي کړل .

سړی ورته بيرون ولاړ و. ماشوم ورته راغی کاکا تيار شوم راځه چې ځو. ماشوم او خدايداد مظلوميان دواړه په موټر کې کيښناسل او د بازار په لور روان شول.

ماشوم چې د کلي کوڅې د موټر د بښېښو څخه کتلې. د کلي د خامې لارې څخه موټر پوخ سرک ته شو. د موټر سرعت لږ تېز هم شو، ما دسرک غاړې ونو ته کتل، ډېره جالبه راته ښکارېدل چې ونې ولاړې وې او مونږ روان وو، خو ماته داسې معلومېده چې مور ولاړ يوو او ونې روانې دي.

خدايداد لارې ته گوري او زه هم غلی ناست يم.

د ښار لومړی پوسته کې تلاشي وه مور ته عسکرو لاس راگر، مخکې راڅخه نور موټرونه هم ولاړ وو. زمونږ موټر ورپسې ودرېده. هلته د عسکرو مشر د خدايداد خواته راغی.

سلام يي واچاوه.

خدايداد و عليك سلام ورته وويل.

موري! دا جنک ولسي دي؟

د عسکرو مشر : بنه وروره د موټر تلاشي اخلو،
مهرباني وکړئ دا ډيگي خلاصه کړئ؟

خدايداد : په دواړو سترگو تلاشي واخله.

عسکرو تالاشي وکړه او ويل يې وروره د مزاحمت
درڅخه بيننه غواړم تاسو تلي شئ.

خدايداد : خدای دي وبنه. موټر روان يې کړ. بنار ته
لږه لاره لاپاتي وه ، خدايداد يو ناڅاپه وويل وراره تاسو
ټول کور کي څو تنه ياست؟

ما ورته وويل زه ، ورور ، مور او او انا مي اوس په
روغتون کي ده. هغه چې مي د پلار شهادت څخه خبره
شوه نو په دواړو سترگو شبکوره شوه زه مي په انا
زيات گران يم.

لاره لږ بنده شوه موټرونه په قطار قطار ودرېدل
هارنگونه شروع شول ناڅاپه يو تور سپېره لاس د موټر
د شيشي څخه رادننه شو او زما مخي ته يې ونيوه . زه
نه پوهېدم ، چې دا سړی څه وايي ، خو ما خدايداد ته
ويل کاکا!

دا څوک دي؟

خدايداد چې راوکتل سړي وويل د خدای په نامه څه
راکړئ.

موري! دا جنک ولسي دي؟

معنوره يم ، واره واره زامن مي دي له لوري راته مري
يو څه راکړه دعا به درته وکړم. ما دسري دغه خبره
واورېده ډېر زيات خفه شوم ماته داسې ښکاره شوه چې
زما پلار دلته ولاړ دی او سوال کوي. خدايداد د جېب
څخه پنځوس افغانی راوباسلي او وري کړي. موټر کابو
څلور متره مخکي شو بيا موټرونه ودرېدل. لار لا
همهغسې بنده وه ما د موټر د ښيښي څخه سر راوباسه،
شاته مي وکتل چې هغه سوالگر و.

وينم د هغه يو پښه په زنگون کي پرې شوې وه. خر
پيوندې ځادر يې وه بس زړه مي غوټ ورته مات شو ما
خدايداد ته وويل چې د دي سري پښه ولي نشته هغه
راته وويل ، چې دا يو سري ندی. دلته جگړو د ډېرو
لاسونه، پښي او سترگي وري دي، دلته بدبختي ده
جنگونه دي خدای پاک دي نور امن راولي.

ښه!

زما زړه چې هغه سري ته بد و، بيا مي پوښتنه ورڅخه
وکړه. کاکا!

ښه، داسې به اوس څه کوي؟ او دا عاجز خو خپله نيم
سري دی دی به خپلو ماشومانو ته څه وگڼي؟

خدايداد : خدای ښه پوهېږي وراره زه نه پوهېږم ښه
لار خلاصه شوه په موټر کي مصنوعي انگور د موټر
په روانېدا وښورېدل او دا ښار څه بلها ښکلی دی.

موري! دا جنک ولسي دي؟

بس د بنار هتي ، مارکيتونه ، پلازي شروع شوي.

په بنار کي د کلي په رنگ خامه دېوالونه نه وه بنار رنگا رنگه بڼکلا لرله. د بنار ماشومان زما په څېر په خيرونو جامو کي نه گرځېدل.

د خدايداد په مخ نړۍ خوله راغله وروسته يي موټر مارکيت ته راوگرځاوه او د مارکيت مخي ته په تم خاي کي يي ودراره. خدايداد له موټر نه بڼکته شو او زما د څنگ دروازه يي خلاصه کړه راته يي وويل وراره جانه رايه رابڼکته شه، چي جامي درته واخلم.

زه هم له موټر څخه په بيړه رابڼکته شوم ، خدايداد د لاس څخه ونيولم. د مارکيت دويم پور ته اوچت شو.

خدايداد بڼيښه يي دروازه خلاصه کړه او مارکيت ته دننه ورغلو. ماته دېره جالبه بڼکاره شوه. د مارکيت انگر زمونږ د انگر په څېر نه و.

بڼايسته سپيني بڼويي تيري يي لگولي وي. ماته يي هسي خوند راکاوه. پينه مي د ماشومانو په څېر په خوشالي کش کړه.

خدايداد هلته د ځورندو جامو څنگ کي ولاړ و. ماته يي ويل راشه!

وراره ځانته دي جامي خوښي کړه. مور سودا واخيستله د مارکيت څخه راووتونو زه چي څنگه د مارکيت

مورې! دا جنک ولې دی؟

دروازې څخه راووتلم ، خدايداد سره سودا وه ناڅاپه مو د چاودنې يو غټ اواز واورېده، چې ډېر جالب او دروند اواز يې و.

دلته يې بښينې هم ماتې کړې. زه نا آشنا وم ما د خدايداد په طرف ورمنډه کړه. هغه په بېره زما خواته راغی زه سخت وډار شوم، وارخطا وم. زړه مې په تېزۍ سره ټکان شروع کړ، خو خدايداد په غير کې کلک ونيولم. ماته يې وويل!

وراره! هيڅ خبره نه ده دا به چېرته د موټر تاير ډز وهلی وي ته مه وارخطا کېره.

زما فکر ته مې د خپلې مور خبره راغله . وايي زويه هغه وخت به په ښار کې بې گناه هټيوال ، ښاريان نه مړه کېدل هلته لوی او خپلواک افغانستان و. زما په وجود هم لږزه راغله خدايداد په غير کې اوچت کړم ويل يې لېونيه مه وارخطا کېره هيڅ هم نه دي شوي.

زه يې د موټر په سبټ کې کېښنولم او خدايداد هم موټر ته راپورته شو ماته يې د موټر سبټ لږ شانتي بنکته کړو ويل يې وراره ويده شه هيڅ هم نه دي شوي خو زه ډېر وارخطا وم .

خدايداد د تم حای څخه موټر روون کړ.

موري! دا جنک ولسي دي؟

سرک ته وختلو د سرې مياشتې د امبولانسونو شور
ماشور وو لاره هم بنده وه له نيم ساعت وروسته مو لاره
خلاصه شوه او موټر مو روان کړو.

د چاودنې خای ته روان شو، خو چې لږ مخکې ورغلو
هلته امنيتي ځواکونو زموږ لاره يو ځل بيا بنده کړه ويل
مخکې نشي تلای دلته تم شی.

خدايداد ورته زيات کلک شو ، چې موږ هم درسره
خلک ژغورو ، خو عسکرو زموږ مخه کلکه نيولې وه .

موږ بېرته راوگرځېدو، نو يو بل دکان ته ولاړو هلته مو
نور د خوراک توکي راونيول، خدايداد ټول توکي موټر
ته پورته کړل او بېرته کلي ته راوگرځېدو. په لاره
راروان و .

د خدايداد په موبایل زنگ راغی، له خپل جيب څخه يې
موبایل راوباسه او پورته يې کړ.

سلام ..... خدايداد مظلوم يار صيب غږ
مي اورئ.

مظلوم يار صيب - وعلیکم سلام .....

مهرباني غږ مو اورم خیرت خو به وي.

مظلوم يار صيب زه بریدمن یعقوب خبرې کوم.

مظلوم يار- حوصله وکړه دومره ورخطا ولي يې.

موري! دا جنک ولسي دي؟

بريد من يعقوب - مظلوم يار صيب ، مظلوم يار صيب..

په دي خبره كي بريد من يعقوب په ژړا شو . مظلوم يار
صيب ورته وويل ، ولي زمريه څه شوي دي ...؟

ژر کوه څه پېښه شوي.....؟

بريد من يعقوب - مظلوم يار صيب ، قهرمان او
شيرعلي شهيدان شول ، مور د جگړې سخت ډگر كي
يو. مظلوم يار صيب كيدای شي زما د شهادت وخت هم
رانبردي شي. بريد من دا خبرې په ژړا كي وكړي.

مظلوم يار صيب حق دي راته وېښه ډېر ښه وخت مو
تېر كړی دی. ما چي د بريد من يعقوب خبرې واورېدي
په مخ مي اوښكو لاري وكړي مظلوم يار صيب هم
ژړل او له خولي يې دغه كلمه ووتله ....

انا الله وانا .....

مظلوم يار صيب ورته وويل: زمريه ته نشي مړ كېدلای

زه راحم ، زه خو لا ژوندی يم ډېر ژر به راشم.

مظلوم يار صيب د موټر سرعت تېز كړ مور ډېر لږ
وخت كي كلي ته ورسېدو . مور چي د كلي په لار روان
شو.

مورې! دا جنک ولې دی؟

مظلوم یار صیب راته وویل چې دا خبره تر بل چا ونه رسوي ، چې زما ملگري شهیدان شو او هلته جگړه سخته روانه ده او زه جگړې ته ځم.

کله چې مو کور راورسید، نو مظلوم یار صیب ټول توکي راسره د موټر نه بښکته کړل او په مخه لاړه.

مظلوم یار صیب د موټر سرعت ډېر تیز کړ سم دم مې له سترگو پناه شو.

مور مې د سودا په لیدو د پاک الله شکر ادا کړ او مظلوم یار صیب او د هغه ملگرو ته یې دعا وکړه.

ماته چې مظلوم یار صیب ویلي وو چې خپل ښوونځي ته ځه او درس دې وایه؛ نو سبا گهيځ ښوونځي ته لاړم. ماته چې مظلوم یار صیب نوي بکسه ، ښایسته جامې او ښکلي بوتان اخیستي وو زیات خوشحاله ووم.

کله مې چې مور په دغسې ښکلي لباس کې ولیدم نو د خوشحالی څخه یې په سترگو کې اوښکې راغلې.

زه روان شوم ښوونځي ته کله چې به همزولو لیدم نو زما څنگ ته به راتله او خبرې به یې په ډېرې مینې راسره کولې . مخکې به مې زرې پيوندې جامې او پښې ابله وې نو چا به مې سلام هم نه اخیسته.

ځکه چې زه یو یتیم وم او یتیم ته خلکو سپېره ویلي. هغه ملگري مې څنگ ته راغلل چې یوه ورځ یې د لاسه

موري! دا جنک ولسي دي؟

ما ډوډي تښتولي وه ځکه چې زه ډېر زيات وړي وم. بيا هغه ملگري ماته د ښوونځي مخي ته لار هم نيولي وه او د ډوډي په بدل يې سخت وهلي وم.

ماته يې وويل!

ته هغه نه يې چې له ما څخه دي ډوډي تښتولي وه؟ ما ورته وويل بالکل، همغه يم؛ نو راته يې وويل ته خو هغه سپېره يتيم وي دا نن څنگه زموږ څخه دي پاکي جامي دي؟ ما ورته د خپل پلار د شهادت نه شروع او د مظلوم يار صيب تر ښيگڼي ټوله کيسه وکړه. ملگرو چې زما کيسه واورېدله ډېر سخت خواشيني شول. د خپلي غلطۍ بښنه يې را څخه وغوښتله ما ورته وويل، چې بښنه بايد زه وغواړم ځکه چې ستا د لاس ډوډي مي تښتولي وه ملگري راته وويل که زه داسي خبر وم چې په تاسو دومره سخته ده؛ نو والله چې خپل زړه مي هم درکاوه.

په دغه ساعت يې د ښوونځي زنگ وواژه. مور هم ښوونځي څخه رخصت شو. د ښوونځي څخه کور ته راروان وم، نو ماته هم د مظلوم يار صيب خبره يادېده، چې کور کلي کې مه وايه او هغه د بریدمن يعقوب خبرې هم ډېر خفه کولم، چې ويل يې مونږ هم اوس شهيدان کېږو. بس وخت تېرېده يوه اوونۍ ووتله، خو زه لا هغسي خفه وم د مظلوم يار صيب معلومات هم نه کېده. وخت تېرېدو په بله ورځ سهار چې د جومات څخه

موري! دا جنگ ولسي دي؟

کور ته راتلم، نو څنگه چې د کور په دروازه راننوتلم نو مور مې ويل خدايه خیر کړې کارغه نارې وهي چې څه پېښه به شوي وي نو ومې ويل خدايه ته يې د بنو زېږی وکړي. بس زه خونې ته لاړم زيات خفه وم مور ته مې هم حال نه ويلي مور مې راته ويل زويه چای وڅښه بيا بنوونځي ته ولاړ شه. ما ورته ويل مورې چای مې نه تېرېږي نن چای نه څښم نو بنوونځي ته ولاړم په دوهم ساعت کې د يو معلم راته پام شو. ماته يې ويل پاسه زويه ولي داسې خفه يې؟

معلم صيب ته مې وويلي ، چې څه خبره نشته نه يم خفه بس دغه وخت کې لږزې واخيستم او سترگې مې ډکې شوې ما له خپل هېواد سره ډېره زياته مينه لرله بس د هېواد په نامنی ډېر خفه وم. هلته د بنار ځانمرگي ، هلته د جگړې صحنه دا يو ولايت نه دی ، چې هلته جنگ دی بلکې ټول هيواد کې جنگ دی.

زه پوهېدم ، چې په جگړه کې کوم بل څوک نه مړه کيږي بس ټول چې وژل کيږي . زه ، ته ، بنوونکی ، ملا ، خو بس سر سري مو وژني او بيا جگړه هم فکري جگړه ده.

ښه،

بنوونکی مې خواته راغی ټولو شاگردانو ماته کتل زه هلته اوس په لوري خفه نه وم ، د پلار په شهادت دومره

موري! دا جنک ولي دي؟

خفه نه وم بس ماسره مينه وه هغه هم د خپل هېواد. د خپلو وگړو چې ولي بي گناه مري؟

بنوونکي ته مي ويل معلم صيب زمور د هېواد والو گناه څه ده او دا څنگه جگړه ده ، چې له مونږ څخه يي د سر سړي ټول واخيستل دا څومره ماشومان يي يتيمانان کړل او دا څومره خلک يي گوډان ، رانده ، بي لاسو کړل؟

ولي زمونږ په بناړ کې سوالگر زياتپيري ، ولي مو بي گناه وگړي داسې وژني ته به وايي چې کافر وژني ولي اخر گناه مو څه ده؟

چاته ورشو؟ چاته گيله وکړو؟ ايا څوک شته ، چې غږ مو واوري؟ زما اوښکي تر گږپوان راورسېدي ، د ټولگي شاگردانو کې هم د ځينو سترگي رادکي وي. بنوونکي راغي زه يي له سيني سره ونيولم.

ماته يي ويل زويه مور په دي پوهېږو ، چې جگړه پردي ده او قربانيان يي مور يوو.

ستا د دي ټولو خبرو ځواب دادی ، چې يو زمور په معاشره کې بيسوادي زياته ده دخلکو تر منح غربت ، فقيري د يو بل په خبره ځان نه پوه کول ، خپل ځان تر هر څه اوچت گڼل خپلي مور ته د د ارزښت په سترگه نه کتل دا ټول هغه لاملونه دي چې نن مور او تاسې نه پرپردي چې پر مخ لار شو. بس معلم صيب ته مي د مظلوم يار صيب خبره وکړه ، نو هغه راته وويل ، چې

موري! دا جنک ولسي دي؟

څه خدای ته منظوره وي په هغه صبر وکړه بس له بنوونځي څخه رخصت شوم په لاره روان وم ډېر خواشینی وم.

د لاري څنگ ته د چنار وني خزان وهلي وي ، ژيري

پانې د لاري غاړې ته د ونو لاندي پرته وي زه هم د خپل کور په لور روان وم ، ناڅاپه يو غږ مې واورېده ، چې هلته يوه سپين سرې بنځه وه ، د خپل پنډ سره څنگ کي ناسته وه .

هغه د چنارونو ژيري پانې يې په لاس راټولي کړې وي او پنډ يې نشو پورته کولای ، ما ته يې وويل زويه دا پنډ خو لږ راجگ کړه . ما هم لکه د خپلي مور غږ چې اورېدلی وي.

د چنار د زيروشو پانو پنډ مې هغې بوي ته ورپورته کړ راته يې ډېرې دعا گانې وکړې ، کورته روان شوم بس داسې مې وگڼله ، چې د بوي دعا خدای پاک قبوله کړه.

کله چې کورته لاړم وږی وم مور مې ويل زويه کالي دي بدل کړه او بوي دي وخوره مور مې راته بوي کيښودله ، خو د پريشانۍ د وجې مې چپرته بوي تيرېدلې؟ بس د اوبو په زور مې وخوره، لا مې درې څلور مړۍ نه وې پورته کړې په کوڅه کي مې د موټر غږ واورېده.

موري! دا جنک ولسي دي؟

بس ما هم منډه کړه کوڅي ته راووتلم چي ومي کتل
مظلوم يار صيب په موټر کي ناست دی موټر يي
راوان کړی دی. خو ښه رانږدې شو زه له خوښۍ
څخه په ژړا وم خو مظلوم يار صيب موټر ودراره.

د موټر څخه چي رابښکته کېده ؛ نو داسي سم نشو
رابښکته کېدلی ما له ځان سره فکر وکړ چي خدای مکره
په مظلوم يار صيب باندې څه شوي نه وي ، خو چي
مظلوم يار صيب د چکشونو سره رابښکته شو يوه پښه
يي نه وه ، بس ما کړيکه کړه ، اي خدايه ته دا ظلم
وگوره د مظلوم يار صيب پښه په لينگي کي پرې شوې
وه ما چي سپين پلستر وليده ډېر سخت خفه شوم مظلوم
يار صيب ماته راتپت شو ويل يي زويه دا د خدای پاک
رضا وه.

زه د خدای پاک په رضا راضي يم ته مه خفه کېره ما د
کور په دروازه ورمنډه کړله.

ادي ادي.....!

مظلوم يار صيب راغلی دی او پښه يي نيمه نشته مور
مي هم خفه شوه او له سترگو څخه يي اوبښکي لارې د
کور په انگر کي مي د کت څخه د ډوډۍ لوبښي بښکته
کړل او مظلوم يار صيب راغی. ما ورته وويل په
چکشونو راروان وو ډېر سخت زور يي راکړ او دښمن
ته مي د زړه څخه ازار وواته.

موري! دا جنگ و لـي دي؟

مظلوم يار صيب کښاست ما ورته اوبه راوړې ما ورته وويل چې کاکا دا پښه دي ولي ماته ده؟ د جنگ کيسه يي شروع کړله.

مظلوم يار صيب : زه ماخوستن ناوخته ورسېدم جگړه زمور د مرکز څخه لمر خاته لورته په څلور کيلو مترې کې وه ما چې موټر ودراره نو لباس مي ژر ژر بدل کړ. خپل ملي بيرغ مي د ټټر سره نږدې کېښود زما عادت وو کله به هم چې جگړې ته تلم نو ملي بيرغ به مي په سينه پورې تړلی وو ما سره درې نور سرتيري هم شول لاړو د جگړې ډگر ته. سخته جگړه نښتې وه مور چې وليدل د سري مياشتي په موټرو کې تابوتونه ليرېدل.

ټولو ورته سلامي کوله د سرتيرو سترگي سري اوبنتي وي ډېر سخت خواشيني وم، او زه يې د جگړې د لومړي خط څخه منع کولم خو ما د وطن مينه د تن په مينه نشوی بدلولای.

لاړم د جگړې ميدان ته د ډېر وخت د جگړې څخه وروسته دښمن ورو ورو په شا روان وو مور د الله ج په مرسته خپلې جگړې ته دوام ورکړی وو.

مور لږ مخکې ولاړو يو ځای کې مورچه شو ماسره په څنگ کې يو څو سرتيري ول جگړه ډېره سخته وه.

مور د خپلو ملگرو په شهادت ډېر خفه وو. زمونږ په ډېرش مترې کې يو کور و. د هغه کور څخه د ماشوم

موري! دا جنگ ولسي دي؟

ژړا راتله، دېرې کړيکې يې وهلي، چې د فکر نه وتلي خبره وه، په څنگ کې مې شهيد زمرک و ماته يې وويل چې قومندان صيب دا ماشوم ژغورم اجازه راکړئ، چې ورشم نو ما ورته اجازه ورنکړه؛ خو د ماشوم کړيکې هم هغسي وي دلته د سرتېرو سره د خوراک هم څه نه وو، ملگري مو هم شهيدان شوي وو. خو د ماشوم ژړا د زغملو نه وه خو خدای بښلی زمرک دېر د نرم زړه څښتن و ماته يې وويل قومندان صيب لارم ماشوم ژغورم خو بغير د اجازې لار، سرغړونه يې وکړه.

د مظلوم يار صيب خبره کې زه ورولوېدم .

مظلوم يار صيب تاسو ولي زياتی کاوه؟ اجازه خو به دي ورکړې وه، مظلوم يار صيب راته وويل چې جگړه بايد د جگړه بيزو اصولو له مخې وشي.

جگړه خپل اصول لري خو همدا وجه وه، چې زمرک شهيد شو.

ما مظلوم يار صيب ته بيا وويل، مظلوم يار صيب څنگه اصول؟

مظلوم يار صيب راته وويل: ته ما لږ پرېږده، چې کيسه درته وکړم، ما له مظلوم يار صيب څخه بښنه وغوښتله.

بښه! مظلوم يار صيب زمرک بيا ماشوم وژغوره؟

مورې! دا جنګ ولې دی؟

مظلوم یار صیب - زمرک پسي ما ورغږ کړ، چې مخکې مه ورځه خو هغه بېچاره د ماشوم کریکې نشوي برداشت کولای، چې څنگه د کور دروازي ته ننواته.

وحشي دښمنانو ورباندې انداخت وکړ او زمرک په ټټر ولگېده له ماشوم سره زمرک په ځمکه ولوېده؛ نو ماسره د څنگ سرتیري ډېراحاساساتي شول خو ما منع کړل. ما ورته ویل په جنګ کې د خپل امیر خبره نه منل غټه گناه ده.

زمرک څخه لا ساه نه وه وتلې په ځمکې لغږېدو ډېر زیات زخمي و ما سرتیري نه پرېښودل.

د مظلوم یار صیب کیسي ته مي غوږ ایښی و زما فکر هم نه و سترگي مي دومره راډکې شوي وې چې څاڅکي مي په لمن ولوېدل .

مظلوم یار صیب - ما سرتیري نه پرېښودل ، چې هلته د زمرک خواته لاړ شي په دې کې د دښمن چال و.

زمرک ډېر زیات زگیروي کول او کلیمه شهادت یې ویله. له ما څخه هم صبر نه کېده د یو خوا څخه د ماشوم کریکې د بل خوا د زمرک زگیروي!!!

توبه توبه .....

قیامت و په دې وخت کې مو یو بل سرتیری جدی شو ویل یې زه دومره نشم بزډله کیدلای ، چې زما ورور

موري! دا جنک ولسي دي؟

دي په شهادت رسېږي او اوبه هم نشم وروراي خو مونږ منع كولو هغه ډېر زيات جدي و اخر يې خپله تمانچه راواخيسته ويل يې كه ما نه پرېږدئ دلته خپل ځان ولم دا له ما څخه نه برداشت كېږي.

هغه له خولي څخه يوه تېزه چغه وباسله زمركه وروره! ته نشي مړكيدلای زه دا اوبه درورم ؛ نو چي كله د زمرك خواته دي رسېده.

ما ويل آخ آخ .....

په دغه سرتېري هم انداخت وشو او هلته شهيد شو دواړه په شهادت ورسېدل. زمرك او توريالی.

جگړي زور اخيستي و زمونږ نور سرتېري د جگړي مخكي ميدان ته تللي وو ماته د قادر مخابره راغله.

قومندان صيب اوري ما ورته ويل اورم خو هغه بيا وويل - قومندان صيب اوري زه يم قادر دلته مور محاصره شو.

د دښمن تعداد زيات دي شاوخوا په شمار پنځوس دي. بايد مركز څخه مرسته وغواړئ مور ټول اووه تنه يوو ما ورته وويل زمريه حوصله مه بايله.

زمونږ يو سرتېري د لسو برابر دي او ان شا الله بري زمونږ ده . د قادر مخابره بنده شوه ما مركز ته مخابره كوله مركز ته هم مخابره نكېده بس دلته يو جگړه نه

موري! دا جنک ولسي دي؟

بلکي قيامت و هلته مي د ماشوم کريکي له حوصلي څخه وتلي وي خو مونږ دلته د دښمن د گوزار په طمع وو چې دا دښمن به دکور هغوی هم ماشوم د قصده زخمي کړي و ويل يي چې سرتېري به يي د ژغورلو لپاره راځي او مور به يي دلته وژنو ، خو ناڅاپه کور څخه اته تنه راووتل.

وسلي ورسره وي ما چې له څو سرتيرو ته ويلي چې تعقيب يي کړئ. ډزي ورباندې ونکړئ نو سرتېرو بيا هغه کسان هلته ووژل. بيا خبره پاتي شوه چې کور کي نور دښمنان شته؟. ماشوم هم هغسي چغي وهلي .

ما سرتېرو ته وويل ، چې دا ځای مه پرېږدئ او زه ځم چې ماشوم وژغورم. سرتېرو هم غوښتل چې راسره ولاړ شي خو له بل خوا د دښمن معلومات نه کېده، چې په کوم ځای کي پټ دي. ما هغوی منع کړل.

زه ورو ورو ورروان شوم ، د کور په دروازه کي مي د توپنگچي بوټ راکش کړ ورو ورو د ماشوم خواته روان وم په کور کي يوه برانډه وه ماشوم په هغه برانډه کي ولاړ و او ژړل يي د مټ څخه يي وينه هم بهېدله.

ما ماشوم په غېږ کي راپورته کړ؛ نو ناڅاپه راباندې دښمن انداخت وکړ. ماته دښمن نه معلومېده، چې د کوم خوا نه يي انداخت وکړ؟ ما د ماشوم د بچ کولو په خاطر په دروازه ورمنډه کړه، چې د ماشوم رنگ ژير اوښتی

موري! دا جنک ولسي دي؟

و. وينه ورځه تللي وه کله چې د دروازي خواته رسېدل نو وحشي دښمنانو په پښه وويشتلم.

زما پښه زخمي شوه زه له هغه زخمي ماشوم سره د دروازي مخي ته په کوڅه کې وغورځېدل.

په پښه مي سخت درد شو راپورته کېدل ، چې ماشوم وژغورم څنگه چې پورته شوم بيا راوغورځېدل. سرتېرو وليدل لکه زمريان چې راخلاص کړي مېرچل يې پرېښود او زه يې پورته کړم. ماشوم يې هم اوچت کړ، تر مورچله يې ورساوه. هلته يې زما پښه او د ماشوم د مټ تداوي وکړه، ماشوم ته يې امبولانس راوغوښت.

خو آخ ، آخ .....

ماشوم هغه چيغي مي نه هېرېږي ، ما مظلوم يار صيب ته ورغبرگه کړه ، مظلوم يار صيب ماشوم څنگه چيغي وهلي؟ زه ډېر سخت خفه ناست وم د مظلوم يار صيب کيسې ته مي غوږ ايښی و ما ورته ويل مظلوم يار صيب ماشوم څنگه .....

څنگه چيغي وهلي؟

مظلوم يار صيب – د ماشوم مټ زخمي وو ځکه يې چيغي وهلي.

وا موري! چېرته يې مړ کېږم؟

موري! دا جنڪ ولسي دي؟

مورن ٽول د ماشوم چڙغو ته بي صبره شو. مورن د ڪور په دروازه ورمندڻه ڪرله چي د ڪور نور اوسېدونكي وژغورو د ڪور په انگړ ڪي تقسيم شو، ما بيا ورغبرگه ڪره.

مظلوم يار صيب ستا خو پښه هم زخمي وه بايد پاتي شوي وي، نه وراره گلہ! زما په وجود ڪي تر څو چي يو څاڅڪي وينه وي؛ نو د خپلي مور ياني وطن څخه به يي وه نه سپموم.

ما ورته بيا ويل بنه مظلوم يار صيب بيا څه وشو هلته چي تاسو په انگړ ڪي تقسيم شوي نو دښمن څه وڪړل؟ مظلوم يار صيب راته وايي ته غور شه لپونيه!

زه درته وايم. زه ډېر بي صبره وم، دښمن ته به مي ډېره غوسه راتله او ماشوم باندي زيات خفه شوم.

د هغي خوا مي مور راغبر ڪو، چي ڪاڪا دي ڪيسي ته پرپرډه. زه چپ ڪېناستلم، مظلوم يار صيب مورن د ڪور په خونو پيل وڪړ، چي خوني وگورو او د ڪور اوسېدونكي د دښمن څخه وژغورو. مورن د خونو په ڪتلو پيل وڪړو، لومړي خوني ته زه د ٽولو مخڪي ورننوتلم په خونه ڪي څوڪ نه وو ما سربازانو ته ويل، چي څوڪ نشته بيا چي دويمي خوني ته لاڙو هلته هم څوڪ نه وو. په ڪور ڪي ٽولي څلور خوني وي.

موري! دا جنگ ولسي دي؟

پاتي دوي خونې وي ، په بله خونه چي زه څنگه ورننوتلم ؛ نو څلور تنه دبنمنان پکي ول.

ماته يي ويل وسله دي وغورځوه لاسونه پورته کړه.

سرتېري وروسته په دروازه کي پاتي شول خونې ته لا نه وو راننوتلي او دبنمن هم نه وو خيږ ، چي نور سرتېري هم ورسره کور ته راننوتلي دي.

خو بالاخره زه يي خالي سلاح کړم، لاسونه مي پورته کړل، دبنمنانو ونيولم . ډېر سخت ناهيلي شوم يو خوا د سرتېرو شهيد کېدل بل خوا د ماشوم چيغي او له يوې خوا مي پښه هم زخمي وه ، خو زما په سرتېرو پوره اعتماد وو، چي ما به له دبنمن څخه ژغوري.

هغوی هم خيږ شول، چي مظلوم يار صيب د دبنمن ولکي ته غورځېدلی دی او په دغه خونه کي دبنمن شته .

په هغوی کي يو راغېر کړ، چي تاسو بايد خپل ځانونه تسليم کړئ. مور تاسو ته هيڅ هم نه وايو او نه مو وژنو بېرون ټوله سيمه زمور تر محاصري لاندې ده.

يو چاره هم بله نلرئ زما څنگ ته يو وحشي دبنمن و.

هغه زه په لغته ووهم ويل يي چي دلته به درته دغه سړی مردار کړو، تاسو مور ته هيڅ هم نشی ويلای. بيا هغوی را غېر کړل، چي بېرون ټول ځای زمور د

موري! دا جنک ولسي دي؟

سرتپرو څخه ډک دی او جگره ختمه ده تاسو دلته بند پاتي شوي بايد ځان مور ته تسليم کړئ.

ما بيا د مظلوم يار صيب خبره ونيوله ، آيا رښتيا بيرون ستاسو سرتپري ول او جگره ختمه وه؟

مظلوم يار صيب راته وويل نه هغه سرباز دښمنان خطا ايستل ؛ نو دښمنانو هم خپل منځ کې ويل چې ځان بايد ورته تسليم کړو ، چې مور دلته بند پاتي يو ؛ نو سرتپرو ته يې وويل په مور باندې به ډز نکوي مور تسليمېږو. سرتپري وويل:

ښه، ولسي مو وغورځوي لاسونه پورته کړئ او د کوتي د دروازي څخه بېرون راوځئ. نو يو يو به لاسونه پورته کول او بېرون به سرتپرو ولچک کول بالاخره ماته راغله وايي قومندان صيب .....

قومندان صيب په تا خو څه نه دي شوي ما ويل نه شکر دی، روغ يم، دغو کسانو ته مې ويل ، چې کور کې نور څوک دي؟

هغوی له مخکې هم غوسه وو ويل يې تاسو له مور سره دوکه وکړه ما ورته ويل دوکه خو تاسو د خپل ځان سره وکړه.

دا ظلمونه چې کوي د خدايه نه ډارېږي؟ ښه، اوس وايه نورڅوک شته هغوی ويل نه د کور هغه بله کوټه مې

موري! دا جنک ولسي دي؟

ولتوله د کور اوسېدونکي په کي دغو ظالمانو ترلي وو
سخت درد او غوسه راغله .

دوی مي دوي دوي څپيري ووهل.

هغوی مو وژغورل دغه کور او کلی پاک شو؛ نو
غوبنډل مي چي د قادر خیر واخلم مخابره مي
راواخيستله.

قادره قادره اوري.....

نو د قادر غږ مي داسي واورېده لکه قادر چي سخت
زخمي وي خبري يي سمې نه راتلي .

ما ورته ويل زمريه حوصله مه بايله مور درغلو ما
مرکز ته بيا مخابره وکړه او له نېکه مرغه مخابره رخ
شوه ما ورته وويل چي مرسته راولېږئ.

سرتېري ډېر شهيدان شول ، د دښمن تعداد زيات دی نو
هغوی هم چورلکي پورته کړي او په رينجرو کي نور
مرستندويه ځواکونه راورسېدل، د قادر دوی خواته
ورغلل.

ډېر په گڼ شمېر د مرکز څخه سرتېري راغله ، جگړه
لږ سره شوه دښمنان مو تقريبا اويا تنه ژوندي ونيول او
د سلو څخه زيات وژل شوي وو.

زموږ ۴۱ سرتېري شهيدان شوي وو د جگړي سيمه
داسي راته بنکارېدله چي دلته يو قيامت تېر شوی، ويني

موري! دا جنک ولسي دي؟

پرتي وي زما د پښي درد د برداشت څخه وتلی وو ، بي هوبښه شوم .

هغوی زه امبولانس ته پورته کړی وم ، چې کله په هوبښ کې راغلم ؛ نو هلته ډاکټرانو ويل چې پښه يې توره اوښتي ده.

پر وخت يې بايد تداوي شوي وای، پښه به ورڅخه اوس پریکوي گني نوره خطرې يې هم زیاتېږي ، خو ما اجازه ډاکټر ته ورنکړه ، چې زما پښه دې غوڅه کړي، ډاکټرانو ما ته ډېر وويل که غوڅه يې نکړې هډوکي دې تور شوي او د کينسر خطرې ده بايد غوڅه يې کړئ د سترگو مي اوښکي رواني شوي او سخت درد راغی .

بالاخره مي اجازه ورکړه او هغوی زه بي هوبښه کړم . زما پښه يې پرې کړله ، کله چې په هوبښ کې راغلم .

آه !

د پښي مي پلستر تاو و او پښه مي نوره نه وه ، بس دا به د خدای پاک رضا وه.

ما ورته ويل ښه مظلوم يار صيب دا خو په تاسو سم قيامت تير شوی دی کاش چې ستاسو پښه نه وه غوڅه شوې ستا پر ځای دې زما غبرگي پښي غوڅي وای نه ستا پښه .

موري! دا جنک ولسي دي؟

مظلوم يار صيب وويل نه وراره داسي مه وايه زه د دي
مور (وطن) لپاره ترسره هم تير يم.

پای

ژوندلیک

الله محمد پکتیاوال د حاجي مصري خان زوی چې په کال ۱۹۹۳ زېږدیز کې د خیبر پښتونخوا د سوابی په سیمه کې دې فاني دنیا ته سترگې غړولې دي.

لومړنۍ او منځنۍ زدکړې یې د سوابی د بره کي کیمپ د افغان کډوالو ۱۱۶م نمبر ښوونځي کې کړې دي ، بیا وروسته په ۲۰۰۷ زېږدیز کال د سوابی د حضرت سعد بن ابی وقاص (رض) په عالي لېسې کې شامل او په ۲۰۱۱ زېږدیز کال کې د نوموړې لېسې څخه فارغ شو.

نوموړی له پښتو ژبې سره ډېره زیاته مینه لري، تل پر خپل فېسبوک او فېسبوکپاڼو ادبي او

موري! دا جنک ولسي دي؟

هنري خپرونې کوي، پر خپلو خپرونو کې ادبي
څېرې ، اديبان او ليکوالان مېلمانہ کوي، پر
فېسبوک د ادبي فعاليت او هڅو له کبله د زياتو
مينوالو درلودونکی دی. زه يې په هر ډگر کې
بريالی او برلاسی غواړم.

ه ، ف

د برېښنا تار پرې کړلې وزرې د کوټرې
ښکاري په لاس کې دام ، خبرې د کوټرې
د سولې سمبول د امن يو داستان ده
دا مونږ چې اورو دا سندري د کوټرې

الله محمد پکتياوال

**Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library**